

16 ақпан, сейсенбі 2021 жыл

e-mail: syrboyi@yandex.kz / www.syrboyi.kz

БАСТЫ ӨЛШЕМ – ХАЛЫҚ СЕНІМІ

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев Бас прокуратураның, облыстардағы және республикалық маңызы бар қалалардағы прокуратуралар басшыларының қатысуымен бейнебаиланыс режимінде кеңес өткізді.

Жиын алдында Мемлекет басшысына «Электронды қылмыстық іс», «Әкімшілік іс жүргізудің бірыңғай реестрі», «Субъектілер мен объектілерді тексерудің бірыңғай реестрі», «Электронды арыз-шағымдар» және «Аналитикалық орталық» сияқты цифрлық жобалар ұсынылды. Президентке прокурорлардың сотқа дейінгі тергеу амалдары бойынша кейбір органдардың шешімдерімен онлайн-режимде келісу үдерісі таныстырылды. Аталған зияткерлік шешімдер Президенттің Қазақстан халқына Жолдауында берілген тапсырмаларды орындауда аясында қабылданды.

Президент халықтың сенімі мен азаматтардың берген бағасы басты өлшем екеніне тоқталып, осы саладағы реформалар қарқынды жүргізіле беретінін айтты. Бақылаушы орган өкілдерінің алдына бірқатар міндет қойды.

Президент азаматтар мен кәсіпкерлердің құқығын мүлтіксіз қорғауды бірінші міндет ретінде атады. Өткен 10 жыл ішінде мемлекеттің бизнесті қолдау жөнінде жүргізген жұмыстарының арқасында кәсіпкерлерді тексеру 3 есеге азайды. Мемлекет басшысының айтуынша, енгізілген мораторий өз тиімділігін көрсетті. Нәтижесінде шағын бизнестің субъектілерін тексеру былтырдың өзінде 5 есеге қысқарды. Бірақ заңсыз тексерулер әлі де жалғасуда.

– Соңғы 3 ай ішінде бизнесті қолдау жөніндегі мобильді топқа осындай деректер бойынша кәсіпкерлерден 500-ден аса шағым түскен. Бақылаушы органдардың болмашы себептің соның нағыз репрессияға айналдырып жіберетін жағдайлары жиі кездеседі. Құжаттар тартып алынады. Ал оны кәсіпкерлер айлап қайтарып ала алмай

жүреді. Жұмыс істеудің орнына бүкіл қызметкер тергеуде болады. Мұндай келеңсіздіктерге жол беруге болмайды. Прокурорлар кәсіпкерлер мен барлық құқық қорғау органдарының арасындағы қатынастарда заңдылықтың мүлтіксіз сақталуын қамтамасыз етуге міндетті, – деді Мемлекет басшысы.

Сонымен қатар Қасым-Жомарт Тоқаев еліміздегі криминалға назар аударды. Мемлекет басшысы карантиндік шектеулер кезінде қылмыстық іс-әрекеттердің едәуір азайғанына қарамастан, шектеулер жеңілдетілгеннен кейін, керісінше, күш-жігерді жұмылдыра түсу қажет екенін айтты.

– Пандемияның экономика мен әлеуметтік салаға тигізген кері әсері қылмыс пен құқық бұзушылыққа жол ашу мүмкін. Құқық қорғау органдары осыған дайын болуға тиіс. Еліміздегі күрделі ахуалды пайдаланып қалауға тырысатын қылмыстық топтардың кез келген іс-әрекеттерін бесігінде тұншықтыру керек, – деді Мемлекет басшысы.

2-бет

Көңіл айту жеделхатын жолдады

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев аса көрнекті ақын, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Шәмшібай Нағашыбайұлы Сариевтің дүниеден өтуіне байланысты оның отбасы мен жақын туыстарына көңіл айтып, жеделхат жолдады.

«Шәмшібай Нағашыбайұлы қазақ поэзиясының көшні алға бастаған қаламгердің бірі болды. Өрелі өлеңдері мен поэмалары оқырмандар тарапынан жоғары бағасын алды. Ұзақ жылғы шығармашылық жолда жемісті еңбек етіп, халқымыздың рухани байлығын дамытуға мол үлес қосты. Марқұмның жаны жаннатта, иманы саламат болсын», – делінген жеделхатта.

Қазақстанның Тұңғыш Президенті-Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев белгілі ақын, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Шәмшібай Сариевтің өмірден өтуіне байланысты ауыр қайғыға ортақтасып, көңіл айтты.

«Шәмшібай Нағашыбайұлы қазақ поэзиясының көрнекті өкілі, тәуелсіз еліміздің шынайы патриоты ретінде ұлттық әдебиетіміз бен руханиятымыздың дамуына сүбелі үлесін қосып, артына мол мұра қалдырды. Ол қалың оқырманға лирикалық жырларымен қатар көптеген ән мәтіндері арқылы кеңінен танылған талант иесі болатын. Көпшіліктің ыстық ықыласына бөленген қарымды қаламгер, дарынды тұлға, абзал азаматтың қияраты жұмыры мен жарқын бейнесі жұртшылық жадында ардайым сақталады деп сенемін», – делінген жеделхатта.

Облыс әкімдігінде

Ауған соғысы ардагерлеріне құрмет

Кеше Кеңес әскерлерінің Ауған жерінен шығарылғанына 32 жыл толуына орай облыс әкімі Гүлшара Әбдіқалықова Ауған соғысы ардагерлерімен кездесті. Шараға «Ерлік» үйлестіру кеңесі» қоғамдық бірлестігінің төрағасы Қайрадин Баймаханов, «Ауған соғысының ардагерлері мен мүгедектерінің кеңесі» қоғамдық бірлестігінің төрағасы Әлібек Жаров, «Ауғанстандағы соғыстың мүгедектері мен ардагерлерінің одағы» қоғамдық бірлестігінің төрағасы Ислам Датаев қатысты.

Айта кетейік, Қызылорда облысынан Ауған соғысына 827 адам қатысып, олардың 18-і қаза тапты. 30 адам жарақат алып, мүгедектер қатарында.

Аймақ басшысы ерлік пен елдік сыңа түскен сәтте Отан алдындағы әскери аңтына адалдық танытқан азаматтардың ішінде Ауған соғысында қаза тапқан жауынгерлердің орны ерекше екенін айтып, құрметін жеткізді.

– Еліміз Тәуелсіздік алғанға дейін бірқатар қиындықтарды бастан кешірді. Ауған соғысы да – қаралы даталардың бірі. Сондықтан соғыс кезінде шейіт болған

бауырларымыздың бәрін қаһарман деп айтуымызға негіз бар. Жылма-жыл ақпан айының ортасында біз Ауған соғысында қаза тапқан жауынгерлерді еске алып, олардың рухтарының алдында бас иеміз. Өйткені бұл соғыста 18-19 жасар өрімдей жас жігіттер жазықсыздан-жазықсыз құрбан болды. Олар мәңгілік біздің жүрегімізде. Өткеніміз ұмытылмайды. Сіздердің тәжірибелеріңіз, ақыл-кеңестеріңіз қазіргі жастар үшін аса қымбат, – деді облыс әкімі.

Кездесу барысында аймақ басшысы ел намысын қорғап, өзінің конституциялық бо-

рышын өтеген жауынгер-интернационалистердің ерлігін ұлықтап, жастардың бойына патриоттық сезімнің қалыптасуына қосқан үлестері үшін бірқатар азаматтарды Алғыс хатпен марапаттады. Кездесуде Қайрадин Баймаханов, Әлібек Жаров сөз алып, Ауған соғысының тарих қатпарында ерекше оқиға ретінде сақталатынын тілге тиек етті. Сондай-ақ, кездесуде шақырып, құрмет білдірген облыс әкіміне алғыстарын жеткізді. Кездесу соңында облыс әкімі ерлігімен елге қызмет еткен ардагерлердің отбасына амандық, ұзақ ғұмыр, зор денсаулық тіледі.

Кеше сондай-ақ облыс әкімі Гүлшара Әбдіқалықова Байқоңыр қаласы, Төреам кенті және Ақай ауылының ардагерлерімен кездесті.

Ақылдастық алға оздырады

– Жыл басында сіздермен кездесіп, елдегі ахуал жайлы пікірлесіп, жүздесуді жөн көрдім. Біз қашанда қарттарымызды ұлықтап, құрметімізді танытып келеміз. Облыста, аудандарда, ауылдық округтерде «Ардагерлер кеңесі» жұмысы жолға қойылған. Зейнетке шықсаңыздар да, қоғамдық жұмысқа белсенді араласып, жастарға үлгі болып келесіздер. Алдағы уақытта аймақтағы маңызды шараларды өздеріңізбен бірге ақылдаса отырып жүзеге асыратын боламыз, – деді облыс әкімі.

Жиында «Байқоңыр» кешенінің жұмысы мен Байқоңыр қаласы, Төреам кенті және Ақай ауылының әлеуметтік-экономикалық дамуы, денсаулық, тұрғын үй-коммуналдық, шаруашылық жол және өзге де әлеуметтік мәселелер сөз болды.

Отыз жылда алғаш рет «Байқоңыр» қаласының Бас жоспарына сәйкес Қазақстан Республикасының қаражаты есебінен 50 пәтерлі 5 тұрғын үйдің құрылысы салынып, қала тұрғындарына берілді. Быыл тағы бес көппәтерлі тұрғын үйдің құрылысы басталады деп жоспарлануда.

Қалада барлық көппәтерлі тұрғын үйлер мен кейбір шағын және орта бизнес нысандары газдандырылып, табиғи газды төлеу тарифі Қызылорда облысы бойынша бірыңғай тарифпен теңестірілді. Бұған қоса, сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін жаңғырту жұмыстары жүргізілетін болады.

Сонымен қатар, Ақай ауылында дене шынықтыру-сауықтыру кешенінің және Төреам кентінде сумен қамтамасыз ету жүйесінің құрылыстары жүргізіледі.

Ал, 2020 жылы «Жұмыспен қамту» жол картасы» аясында Байқоңыр қаласында, Төреам және Ақай елді мекендерінде электр желілерін реконструкциялау, көшелерді жөндеу және жарықтандыру, білім беру мекемелерін ағымдағы жөндеу жобалары жүзеге асырылды.

Кездесуде Байқоңыр қаласы ардагерлер кеңесінің төрағасы Табынбай Алмаханов пен Ақай ауылы ардагерлер кеңесінің төрағасы Жақсылық Қыпшақбайұлы көтерілген мәселелерге қатысты пікір білдіріп, облыс әкіміне көрсетілген құрмет үшін ризашылығын жеткізді.

Айта кетейік, Қызылорда қаласына келген 12 ардагер «Рухани жаңғыру» және облыстық жастар ресурстық орталықтарына барып, жұмысымен танысты. Сондай-ақ, облыстық өлкетану мұражайының жұмысын көрді.

Бүгінде облыс бойынша 75 мыңнан аса зейнеткер болса, оның 5 мыңнан астамы Байқоңыр қаласы, Төреам кенті мен Ақай ауылында тұрады.

Мезгіл мәселесі

Былыр жыл аяғында елде зейнетақы жинағының бір бөлігін тұрғындар игілігіне беру туралы бастама көтеріліп, оның шекті сомасы, бірқатар ережелері бекітілгені білеміз. Бұл қазақстандықтар үшін күтпеген жаңалық болғаны рас.

Айнұр БАТТАЛОВА,
«Сыр бойы»

Зейнетақы салымы: емделудің ережесі неге көрінбейді?

Алғашында зейнетақы жинағының бір бөлігі азаматтардың тұрғын үй жағдайына жақсартуға, емделу және қаржы компанияларына басқаруға беру үшін пайдаланылатынын айтылған еді. Жыл басында оған экстраторпоралдық ұрықтандыру (ЭКО) әдісі арқылы сабилі болу қосылды. Зейнетақы қорындағы қаражатты игеру үшін республика бойынша оператор ретінде «Халық банк» және «Отбасы банк» бекітілді. «Отбасы банк» тарапынан арнайы платформа іске қосылып, жұмыс жүргізілуде. Осы айдың басында арнайы брифинг берген «Отбасы банк» облыстық филиалының директоры Әділжан Сәулебаев ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің талабына сәйкес салымшылар жинақ қаражаттарын тұрғын үй жағдайын жақсарту үшін 7 мақсатқа пайдалануға мақұлдама алғанын айтты. Бүгінде банктен 107774 арнайы шот ашылды, бірыңғай зейнетақы төлемдерін алуға платформа арқылы 83436 қазақстандық өтінім қалдырғанын, оның ішінде 49257 азамат өз қаражатын пайдалануға мақұлдама алғанын жеткізді. Осы орайда зейнетақы жинағының бір бөлігін емделу мақсатында алушыларға қандай ереже бекітілді? Облыс көлемінде бұл мақсатта қанша адам қаржысын алу ниетті? Әсіресе, қандай емдерге сұраныс көп? Жауап іздеп көрген едік.

2-бет

Кеңес әскерінің ауған жерінен шығарылғанына – 32 жыл

«Біз борышымызды өтедік»

Есіктен ене бере көргеніміз 15 сарбаз. Сымдай тартылып, сірскен күйі қарсы алды. Қарсы алдында 60 жастан асты деуге қимайтын командир. Алдын ала қоңырау соғып, рұқсат алғанмен, әскери сабақты бұзғымыз келмеген. Амал жоқ, кіріп қойған соң, фототілші екеміз бір бұрышқа үн-түнсіз тұра қалдық. Сарбаздар сабағы жалғаса берді.

Ержан ҚОЖАС,
«Сыр бойы»

Сөйлеп тұрған командир – Қайрадин Баймаханов. Бұл кісіні танымау әбестік болар. Ауған соғысының ардагері. Талай жылдан бері аймақтағы «Ерлік» үйлестіру

кеңесі» қоғамдық бірлестігінің төрағасы, біз әдейілеп келген әскери-техникалық мектеп басшысының әскери патриоттық жұмыстар жөніндегі орынбасары. Айтпақшы,

Суретті түсіреді: Нұрболтай НҰРЖОЯБІ

бұл – Қорғаныс министрлігіне қарасты мектеп. Дұрысы, республикалық «Әскери-техникалық мектебі» мемлекеттік мекемесінің Қызылордадағы филиалы.

– Әлгіде ғана қарсыласқа күректі лақтырдың, – деді Қайрекең жас сарбазға адам сұлбасы бар арнайы ағашты нұсқап. – Бірақ, әлі де жетілдіру керек. Әскери пышақ не күрек болсын, оның тілін тауып қолданба са болмайды. Қаруды түсінбесең, өзіңді жаралайды. Барынша, қол мен қаруды үйлестіре білсек, онда қарсыласқа төтеп беруіміз оңай. Бұл барлықтарыңа да қатысты. Ұқтыңдар ма?!

4-бет

